

Spis treści

Słowa wstępne	15
I. O zagadnieniach naprawy III Rzeczypospolitej Polskiej	17
II. O innych problemach współczesnego demokratycznego i praworządnego państwa	33
III. Główne założenia demokratycznego, sprawiedliwego i praworządnego państwa	35
IV. Adam Mickiewicz o despotycznym systemie władzy	67
V. Mamo! Dlaczego mnie urodziłaś?	70
VI. Początki mojej świadomości i walki o prawdę	77
VII. Czy byliśmy ludźmi?	80
VIII. Luty 1937 r.	82
IX. O powrocie do rodzinnej chałupy i kolejnej służbie	85
X. Epizod w szkole w Dąbrówce Polskiej	90
XI. To miała być ostatnia modlitewna niedziela	92
XII. O decyzji chlebobawcy	95
XIII. Powrót do rodzinnej chałupy	101

XIV.	Przyczyny płaczu Mamy	104
XV.	O niektórych zbrodniach niemieckich faszystów	107
XVI.	Koniec mojego losu parobka	109
XVII.	Byłem też świadkiem kolejnej zbrodni faszystowskich barbarzyńców	112
XVIII.	„Synu, uciekaj!!!”	118
XIX.	O oswobodzeniu z niewoli niemieckich faszystów	122
XX.	O mojej przygodzie z NKWD	124
XXI.	O duchach głupoty i nienawiści	126
XXII.	Szukam ludzi godnych człowieka	130
XXIII.	Niektóre fakty z mojego dojrzałego życia	131
	1. Wyjazd pierwszym transportem do zasiedlenia tzw. Dzikiego Zachodu	131
	2. Jesień 1945 r. Mój udział w ochronie urządzeń fabrycznych przed wywózką przez Rosjan	134
	3. W 1948 r. powołany do wojska – walki w Bieszczadach	134
	4. W 1954 r. zarzucono mi powiązanie z elementem wrogim PRL i jako porucznika zwolniono ze służby wojskowej	138
	5. Lata 1953–1959. Studia na Wydziałach Prawa i Administracji dwóch uniwersytetów	140
	6. Inicjator, organizator, prezes Koszalińskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk	143

7. Stacjonarne studia doktoranckie (1960–1964)	146
8. Publikacja w „KiW-ie” pierwszej książki i po latach ocena	148
9. Mieszkanie w Koszalinie i praca w charakterze radcy prawnego	151
10. Udział w badaniach Polskiej Akademii Nauk	152
11. Praca dydaktyczna, naukowa i organizacyjna w Uniwersytecie Gdańskim	153
12. Uczestnictwo w wycieczce naukowej	154
13. Byłem zdręczany przez niektórych współpracowników Uniwersytetu Gdańskiego	155
14. Doświadczenie w aktywności naukowej i organizacyjnej w Zespole Problemowym Rolnictwa PAN	163
15. Jednak: Zasłużony dla Ziemi Gdańskiej	164
16. Przyjąłem w 1992 r. ofertę pracy w Wyższej Szkołe Pedagogicznej w Olsztynie	164
XXIII. O inicjatywie i działalności poprzedzającej powstanie Wydziału Prawa i Administracji UWM 1 września 2001 r.	166
1. Tworzenie struktur organizacyjnych studiów administracyjno-samorządowych w ramach Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie	166

2. Utworzenie Podyplomowego Studium Samorządowego i Administracji Publicznej	167
3. Utworzenie licencjackich i magisterskich studiów administracji publicznej	173
4. Wniosek o powołanie pięcioletnich jednolitych i dwuletnich uzupełniających studiów magisterskich	173
5. Skład kadrowy ww. struktury	178
6. Przekształcenie Katedry w Instytut Prawa i Samorządu Terytorialnego	180
7. O udziale w utworzeniu uczelni w Giżycku, na północy Polski	182
XXIV. O inicjatywie i staraniach, dzięki którym Iława stała się miastem akademickim, i o przyznaniu statuetki miasta Iława	186
XXV. O przyznaniu Honorowego Obywatelstwa Miasta Iława	188
XXVI. O przyznaniu medalu absolwentów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego	189
XXVII. Uhonorowanie członkostwem honorowym Stowarzyszenia Autorów Polskich	190
XXVIII. W Złotej Księdze Nauk Ekonomicznych, Prawnych i Ścisłych	191
XXIX. Oświadczenie prof. zw. dr. hab. Jana Sobczaka na temat mojej biografii	193

XXX.	Naukowa ocena mojej pracy magisterskiej dokonana przez promotora prof. dr Mariana Zimmermanna	204
XXXI.	Opinia z 1966 r. o mojej pracy jako radcy prawnego w Przedsiębiorstwie Urządzeń Wodno-Melioracyjnych w Koszalinie	207
XXXII.	Ogólna ocena mojej działalności dokonana przez prof. zw. dr. hab. Stanisława Pikulskiego, dziekana Wydziału Prawa i Administracji UWM	209
Biogramy		219
	Wykaz własnych wybranych publikacji wiążących się z zagadnieniami wstępnymi i problemami współczesnego demokratycznego państwa prawa.....	221
	Fragment książki opublikowanej w 1965 r. przez Wydawnictwo „Książka i Wiedza”	226
Aneks		229
	O kryteriach demokratycznego państwa prawa	231
	O problemach idei ludzkiej przyjaźni	234